

INSCHRIJVEN IN EEN KARTONNEN DOOS ?

Als U ergens het woord 'bedreigde' tegenkomt dan voorspelt dat niet veel goeds. Denk maar aan 'bedreigde diersoorten'. Wie zou daar de schuld van zijn? Dienen boot op het kanaal telt niet meer, Oekraïne evenmin... Ha ja, de 'opwarming van de aarde'! Maar wiens schuld is dat? Boot en oorlog geschrapd...

Ha ja, te veel koeienscheten! Wiens schuld is dat nu weer? Ha ja... We kunnen zo nog uren doorgaan maar mijn eindgedachte is 'DE MENS'. Hopelijk ben ik verkeerd. Planten, dieren, inheemse stammen, culturen, grondgebieden, de dampkring, mensen, hobby's...

In een paar woorden samengevat: alles en iedereen is bedreigd, vroeg of laat! Vroeger zei men 'een kettingreactie', nu het 'domino-effect' maar het resultaat is gelijkaardig.

Het Amazonegebied, de grootste producent van zuurstof, wordt beetje bij beetje ontbost. Niet voor het hout! Alleen maar voor het creëren van landbouwgrond en industrie. De dieren die daar al eeuwig hun stek hadden, worden verdreven en komen in de problemen voor wat bescherming en voedsel betreft.

Via transport komen planten en dieren plots voor in andere werelddelen en bedreigen de inheemse flora en fauna. Overal ter wereld drukt de nijverheid zijn stempel. En het is te nemen of te laten.

Globalisering vlakt alles wat uniek is af.

Vele zaken die vroeger normaal waren, moeten nu beschermd worden tegen bedreiging. Door wie? Door de mens! Tegen wie? De mens! ik noem dit de vicieuze cirkel, de sneltrein van de vooruitgang, de drang naar meer...

Ik ben geen 'moderne groene jongen' maar kom uit een generatie waar iedereen groen werd geboren. Nu moet ge het worden. Bewijzen is weer een stap verder!

Veelal hoor ik leken en andersdenkenden beweren dat onze vinkensport gedoemd is tot uitsterven. Dan heb ik maar één bedenking: alles en iedereen moet ooit eens sterven. Maar onze hobby steunt op meerdere poten en als men er soms één vanonder zaagt dan panikerer we nog niet! Doch één van die poten is het café, het vinkenlokaal, onmisbaar en ook op de lijst van bedreigden. Ik schrijf het niet graag maar...

Geen enkele cafébaas zegt goedendag tegen mij. Begrijpelijk, want buiten de zettingen kom ik daar zelden. Toch was ik maar twee maanden oud en ik ging al biljarten in 'De Gouden Appel'! Ik was geen uitzondering want na de doop trok de hele meute op café voor de echte doop. I

k belandde op de tapbiljart en de cafébaas zei: *"Voilà, 'n een tapbiljart mee twaalf ballen."* Wat hij bij een meiske zei wil ik niet weten, hoho.

We woonden naast dit café en de zondag moest ik om 11.30 u mijn pa 'gaan uithalen'. Ik trok aan zijn vest en zei: *"Pa, ma é gezeit dat ge om 12 u moet thuis zijn, anders springt den hond over de tafel."*

Zijn antwoord was: *"Zeg tegen uw ma damme wij genen hond hebben"* en ikke weg naar mijn ma. Haar antwoord was: *"Zeg tegen uw pa dat hij gelijk heeft en nog een geluk, dan hé hij meer plaats in de zetel van de nacht."* En ikke weer weg.

Om 12 u zaten we allen aan de tafel! Op mijn twaalf jaar ging ik voor de eerste maal 'echt' op café met mijnen peet Oscar; naar de vinkenzetting!

Het was een laag stammeneeke waar iedereen langs het piskoerke naar binnen ging. De voordeur diende alleen als vluchtweg bij *'uithalende echtgenotes'*.

Mijn binnenkomst blijft op mijn netvlies gebrand: de mannen aan den toog, schouder aan schouder en allemaal focus op de konijntjes, allee volgens peet toch, in hun mondhoek een tutje van de gedoofde self-made sigaret. Aan een

tafelke drie mannen die schreven, geld ontvingen en druppels dronken. En dan dat getater en die smog tegen het plafond!

Het was even wennen maar het stuk chocolat en het limonadeke maakten veel goed. De tweede doop was een feit.

Op mijn zestiende was ik ook één van de drie mannen: twee met een klak en ik met een korte broek als secretaris van De Zingende Pintenierkes. Tot op heden heb ik in de Vlaanders menig slepende deuren met uitgesleten drempel opengestoken en het besef gekregen, meer dan vroeger, dat het lokaal een belangrijke schakel is in het goed functioneren van onze hobby.

Moeten wij daar bezorgd over zijn?

JA. Kunnen wij ons steentje bijdragen?

JA. Zijn wij medeschuldig aan het verdwijnen van lokalen?

NEE, zeker niet!

Eén zaak is zeker, we kunnen niet zonder.

In een kartonnen doos kunnen we niet inschrijven! Ik weet ook dat er alternatieven zijn zoals kringen, sportclubs, cafetaria's...

Maar niets kan tippen aan het goede oude, warme vinkenlokaal waar we thuis zijn! Ze worden niet gespaard en moeten alle zeilen bijzetten om het hoofd boven het bier te houden.

De strenge reglementeringen, hoge inflatie, vergrijzing van de echte café-ganger en de jongeren die kiezen voor andere locaties, waar wij niet in passen, maken het alles behalve gemakkelijk.

Café 't Zottekot', eind de jaren dertig, had zijn naam niet gestolen want het paste niet in het rijtje van de vele cafés die er toen waren. Het interieur was oud en versleten, de muren kaal op een paar notariële affiches en een kader met het *'inwendig reglement tegen dronkaards'* na. Het plafond was ooit wit geweest maar nu nicotinebruin. De vloer werd door de waardin bestrooid met wit zand en versierd met krullen. Eens naast de spekelbak spuwen mocht.

Maar het grootste verschil was wel dat het de 'eerste zelfbediening' ooit was! Miel de lokaalhouder zat van 's morgens tot sluiting op de hoek van zijn toog met naast zich een grote kan koffie en een stapel bierkaartjes.

Iedereen mocht zelf zijn pint, druppel, droge worst met tabaksmaak of wat dan ook nemen. Miel noteerde alles op een bierkaartje met uw naam. Voor het naar huis gaan meldde hij hoeveel u moest deponeren in het schof. Iedereen hield zich aan de afspraken: pint zelf afwassen, leeggoed buiten in de bakken op het piskoerke...

Geen ruzie, eerlijkheid troef!

Als tegenprestatie was er iedere zondagmiddag een paar uur dansmuziek door twee muzikanten met een trekzak en drumstel. Het volkscafé was populair, te populair. Iedereen kwam er over de vloer.

Maatschappijen kwamen onder dak. De andere afspanningen in het dorp zagen zwarte sneeuw en gingen klagen bij de burgemeester.

Op zekere dag kwam de champetter het 'zottekot' binnen met een 'bevel tot sluiting' van het café. Het dorp stond op zijn kop. Maar Miel kwam van zijn troon op de hoek van zijn toog en beloofde te sluiten om erger te voorkomen.

Maar, zijn plan B werd al uitgerold. Hij sprak zijn betrouwbare klanten aan en maakte met een paar de afspraak dat ze de hele winter in **hun** achterkeuken drank zouden schenken aan een voordelige prijs. Hij zou zorgen voor het smokkelen van het bier en sterke drank. Mondjes toe!

Zo ontstonden de eerste '**verdoken cafés**' in de achterkeukens.

Controle kon er niet komen want den hond kende de klanten; champetters, pastoors en burgemeesters kwamen best niet te dicht. Het werkte.

De cafébazen zagen nog meer zwarte sneeuw want ook hun klanten bleven weg en na vier maand gingen ze de burgemeester smeken om het 'zottekot' opnieuw te openen. Want daarmee was alle miserie begonnen, toch.

En ze hadden gelijk. Miel zat terug op zijn troon in zijn marcelleke met zijn bierkaartjes, organiseerde af en toe eens een kroegentocht in het dorp en sloot twee dagen in de week, want hij was een goed mens. Bij de kroegentocht was er altijd iemand met een kruiwagen. Juist, Miel was altijd zo zat dat hij transport nodig had: *leeggoed buiten, volle Miel binnen*, hoho.

Op een rommelmarkt zag ik ooit een kader staan. De tekst was amper te lezen door het bruin aangeslagen glas dat naar tabak rook. De verkoper zei dat het heel oud was en uit een café kwam waar de klanten... Het vervolg kent u.

De tekst was de volgende: ***De dronkaard krijgt hier gene drank – De vloeker gaat hier zijne gang – Die hier wil vechten of kijken – Zal men gauw de deur uitdrijven- - Nochtans verkoop ik geerne drank – Bij schoon plezier en schoon gezang – Maar hier ook zit gij voor uw geld – Als gij geen slechte praat vertelt – Als de politieklokke slaat – Is 't tijd dat gij naar huis toe gaat – Want later tapt men hier niet meer – Noch voor een boer, noch voor een heer.***

Oei, mijn eega roept dat het eten gereed is. We hebben wel genen hond, maar wel 'n een zetel!

Lucien van Gent